

CAPÍTOL 6.

LES ALTERNATIVES A ALLÒ INACCEPTABLE

Índex

- Per què nosaltres hauríem de...? - 2 ■
- Una mica d'història - 2 ■
- Alguns conceptes que cal tenir clars - 3 ■
- La teoria neoliberal diu... - 4 ■
- Exemples poc exemplars - 4 ■
- En definitiva - 4 ■
- Saber-ne més - 5 ■
- Unes qüestions per reflexionar i debatre - 5 ■

Elaborat:

Revisió de contingut:

Disseny i maquetació:

 Except where otherwise noted, this work is licensed under <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/3.0/>

www.interferencies.cc

info@interferencies.cc

[@_interferencies](https://twitter.com/_interferencies)

facebook.com/interferencies

Per què nosaltres hauríem de...?

Perquè l'única manera que tenim de canviar una realitat injusta, insolidària i insostenible, és fent allò que ens agradaria que fes tothom; és a dir allò que està a les nostres mans. A més de l'impacte de les nostres accions, quants més de nosaltres participem en fer un món més just més s'hauran d'implicar en el mateix les administracions, les empreses i les organitzacions.

Una mica d'història

L'activisme ha existit des que existeixen societats organitzades. Aquestes accions han anat de la mà de moviments socials organitzats per dur-les a terme. Tanmateix les mobilitzacions sovint eren sectorials i normalment de caire local. Així va començar la defensa dels drets de les persones treballadores –sindicats–, per la igualtat –moviment feminista–, per evitar la contaminació d'espais naturals –entitats ecologistes–, etc.

Progressivament i a mesura que es va palès que les causes dels problemes i els seus impactes eren semblants a diferents parts del planeta, el moviment es va internacionalitzant.

L'eclosió de l'anomenat moviment *alterglobalització* amb un impacte públic se situa a Seattle –EUA– a 1999 en la contracimera de l'OMC, tot i que anteriorment ja s'havien produït moviments internacionals en aquesta línia. En efecte, les Trobades Intergalàctiques promogudes per les comunitats zapatistes que es van aixecar el gener de 1994, la Trobada ¡50 años bastan!, contra el BM, el FMI i el GATT a Madrid l'octubre de 1994, o la creació de la Xarxa d'Acció Global dels Pobles, entre d'altres, varen ser bones llavors d'aquest moviment. Amb tot, Seattle es considera l'inici d'un moviment mundial format per moviments socials i activistes que entén les problemàtiques econòmiques, socials i naturals d'una manera interrelacionada, que treballa en xarxa, i que pren els carrers quan hi ha una trobada d'aquelles institucions. Institucions que bé causen moltes de les situacions d'injustícia actuals o bé no compleixen el seu deure d'evitar que uns altres actors ho facin. En concret, aquest moviment es mobilitza en totes les trobades de les institucions financeres internacionals, l'OMC, Nacions Unides o dels governs més poderosos del planeta.

A la tardor de 2011 –impulsat des de l'Estat espanyol– el moviment popular de persones indignades amb una classe política que retalla els drets socials però segueix protegint la banca i el tipus d'economia que ha provocat la crisi, s'estén de manera descentralitzada i organitza mobilitzacions als cinc continents.

Alguns conceptes que cal tenir clars

L'activisme

L'activisme és tot aquell treball i energia que voluntàriament i sense remuneració dedica una persona o una organització per tal de modificar estructures i conjuntures que són injustes en l'àmbit social, natural o ecològic.

Cerca un equilibri entre el treball directe –les pròpies accions– i l'indirecte –la pressió als actors que tenen obligacions i responsabilitat social. Una de les seves tasques principals és la *visibilització* de la vulneració dels drets individuals i socials vulnerats, i de pràctiques antiecològiques amagades, i la denúncia –seguint vies legals o no– d'administracions públiques i d'ens privades les actuacions de les quals estan provocant desigualtats, injustícia o impactes insostenibles en el medi.

Molts grups d'afinitat han acabat creant organitzacions no lucratives per mirar de professionalitzar i sistematitzar el treball que es feia. En la majoria d'elles se seguirà compaginant la feina amb l'activisme fora d'hores i sense remuneració.

Els moviments socials

Els **moviments socials** són organitzacions o plataformes que tenen com a tasca principal l'activisme. Necessàriament no han de tenir personalitat jurídica –estar registrades com associació, fundació, cooperativa, etc.–, ni trobar-se cara a cara habitualment, ni ser estables o rígids. Això és així perquè les actuals tecnologies de la comunicació permeten crear xarxes a distància i tenir estructures plàstiques i flexibles sense una direcció clara, i amb un nombre de participants i una potència que pot variar força en funció de l'acció que es duu a terme.

Es parla de **campanyes** quan la seva existència està delimitada en un temps i els seus objectius són clarament identificables i concrets. En la majoria dels casos estan formades per diferents entitats que uneixen els seus esforços, tot i que una campanya també pot acollir persones que hi participen a títol individual.

Una de les finalitats dels moviments socials és la cerca d'alternatives i la seva posada en pràctica. Amb això no només es busca la coherència –practicar amb l'exemple– i mostrar que un altre realitat local és possible, sinó que –com a suma de totes elles– també ho és un altre món.

Tot i que la vocació dels moviments socials és el treball local, sovint es participa en organitzacions nacionals i internacionals per mirar de fer pressió i promoure canvis en els seus corresponents àmbits d'influència.

La teoria neoliberal diu...

Donat que els governs estan formats a partir del parlament i que aquests han estat escollits en votacions lliures, representen la nostra voluntat.

Les empreses i les administracions són conscients que no tot el que faran agradarà i troben lògic que hi hagi grups que mostrin la seva discrepància.

...però la pràctica

Els governs sovint fan polítiques a curt termini i populistes per tal de tenir content al seu electorat o representen els interessos corporatius més que no pas els de la ciutadania i, menys encara, el de les poblacions del Sud. Per això cal defensar una democràcia i una política que siguin participatives en el treball del dia a dia.

...però la pràctica

Moltes de les alternatives que ara es presenten han estat, fins fa ben poc, la manera de viure i el funcionar de moltes societats, ja que respectaven els ritmes de la natura i les necessitats de les persones.

Per això el que haurien de ser alternatives i perifèriques són les pràctiques que augmenten els problemes socials i ecològics. Són aquestes males pràctiques les que s'haurien de justificar i ser perseguides o reprimides.

Exemples poc exemplars

- En ocasions les persones i les organitzacions que surten al carrer no persegueixen la justícia o l'equitat. És el cas de les mobilitzacions feixistes del dia de la hispanitat o de les trobades per la *família* tradicional que exclou drets de les dones o diferents opcions sexuals i models de convivència.
- Totes les mobilitzacions socials que han emprat les e-xarxes socials privades per comunicar-se han engreixat la informació d'unes bases de dades que poden emprar-se per augmentar el seu control o ser venudes a empreses amb interessos comercials.

En definitiva

Una ciutadania activa no passa per observar què fa la classe política o com actuen les empreses per –només– queixar-se. Si les societats i les seves organitzacions les construïm les persones, amb les nostres accions podem canviar tendències que semblen irreversibles o mostrar que el món que tenim *ha estat així però pot ser d'una altra manera*.

Saber-ne més

Llibres

- 1. VV.AA. *Les veus de les places* Ed. Icaria, 2011
- 2. ANTENTAS, J.M. -VIVAS, E. *Resistencias globales. De Seattle a la crisis de Wall Street* Ed. Popular, 2009
- OLIVERES, A. *Aturem la crisi* Ed. Angle, 2011

Webs

- Opcions
<http://opcions.org>
- Propostes d'accions crítiques
<http://edpac.cat>

Vídeos

- La quarta guerra mundial (*The fourth world war*)
http://www.youtube.com/watch?v=u_iGF8YDYec

Unes qüestions per reflexionar i debatre

A qui li interessa que nosaltres pensem que no hi ha res a fer o que no paga la pena moure's per canviar les coses?

Si creiem que no serveix de res el que fem nosaltres si tampoc ho fa la resta, no podria emprar aquest argument, com pretext, qualsevol govern o empresa?

És millor que hi hagi moltes alternatives en molts àmbits, o que concentrem esforços en pocs nòduls per actuar amb més força?